

PvdA Nijmegen

GROEN
LINKS
NIJMEGEN

Actieplan

Energiearmoede

De gasprijzen stijgen en dit voelen Nijmegenaren in hun portemonnee. Nu al zijn er mensen die moeten kiezen tussen warm blijven of eten kopen.

In Nijmegen leeft ruim 8% van de huishoudens in energiearmoede. Zij hebben hoge energiekosten, wonen meestal in een huis dat niet goed is geïsoleerd en hebben een laag inkomen. Door de stijgende gasprijzen is deze groep inmiddels een stuk groter geworden en misschien zelfs verdubbeld. Deze mensen staan met de rug tegen de muur. Er moeten oplossingen komen voor nu, maar ook voor de lange termijn.

Daarom hebben GroenLinks Nijmegen en PvdA Nijmegen gezamenlijk een actieplan opgezet om energiearmoede aan te pakken!

Een actieve en sociale overheid is noodzakelijk om energiearmoede tegen te gaan, mensen met een klein inkomen te helpen en te zorgen voor eerlijke klimaatactie. Zeker nu. Het is zaak daar te beginnen waar de nood het hoogst is: bij inwoners met een laag inkomen. De gemeente is aan zet. Om duurzame en sociale doelen te realiseren en de kloof tussen arm en rijk te dichten. Om te zorgen voor energierechtvaardigheid.

1. We faciliteren een noodfonds voor mensen die problemen hebben hun energierekening te betalen

De nood is nu. We kunnen inwoners met lage inkomens ondersteunen door onverwacht hoge energierekeningen te compenseren. Zolang er geen landelijk sociaal energietarief is zijn mensen overgeleverd aan variabele gasprijzen. Naast de verwachte 200 euro tegemoetkoming voor huishoudens met een laag inkomen heeft het kabinet besloten om de energiebelasting in 2022 te verlagen, dat levert een huishouden gemiddeld 400 euro op. Deze compensatie is een fijne verlichting, maar dit is met de huidige stijgingen van de gasprijs voor velen nog lang niet genoeg. Anderen hebben deze extra bijdrage helemaal niet nodig, zij kunnen de verhoging prima zelf betalen. In Tilburg werd daarom de solidariteitsactie '400x400' al met succes opgezet. Door nu financiële ondersteuning te bieden aan de mensen die hard geraakt worden kunnen we voorkomen dat ze in de schulden raken. Hier kan de gemeente in ondersteunen én ook financieel aan bijdragen. Gericht op de toekomst kan dit fonds bijvoorbeeld ook ingezet worden voor de financiering van zonnepanelen.

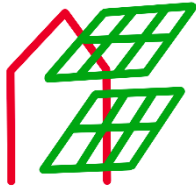
2. We maken subsidies voor energiebesparende maatregelen juist beschikbaar voor mensen met een laag inkomen

Subsidies worden nu vooral gebruikt door mensen die zelf al veel van de investeringen zelf kunnen betalen. We helpen liever de mensen die zelf niet de middelen hebben om bijvoorbeeld een groen dak, zonnepanelen of dakisolatie te betalen, zodat ook zij kans hebben om te profiteren van duurzame aanpassingen. Dat is energierechtvaardigheid. Wij willen duurzaamheidssubsidies inkomensafhankelijk maken, zodat inwoners met een laag inkomen meer financiële ondersteuning krijgen dan inwoners met een hoger inkomen.

3. Energiecoaches en 'fixers' voor alle huishoudens in energiearmoede om energie te besparen

Er zijn al een aantal jaren vrijwillige energiecoaches actief in Nijmegen. Zij zetten prachtig werk, maar kunnen maar een beperkt aantal huishoudens ondersteunen. Om iedereen in energiearmoede te kunnen ondersteunen bij het besparen van energie moeten we hierop groter inzetten. Daarom gaan wij voor betaalde coaches én 'fixers'. Zij geven tips over hoe energie besparen een gewoonte kan worden, kunnen gratis kleinere energiebesparende hulpmiddelen aanbieden en ondersteunen praktisch bij het installeren. Te beginnen bij woningen met de laagste energielabels, in wijken waar veel energiearmoede voorkomt.

4. We verplichten verhuurders om te verduurzamen

Om energiearmoede uit te bannen is verduurzaming in de particuliere huursector van groot belang. De gemeente kan ervoor zorgen dat ook deze verhuurders zich actief met verduurzaming bezig gaan houden. Door bijvoorbeeld een actief aanschrijvingsbeleid en als voorwaarde in een toekomstige verhuurdersvergunning. Een goed geïsoleerde woning moet de nieuwe norm worden. We hanteren daarbij een isoleringsnorm van minimaal energielabel B voor alle huurwoningen.

5. We helpen huurders hun rechten op te eisen bij onredelijke huurverhogingen door gestegen energieprijzen en slechte isolatie

Huurders – waaronder veel studenten – worden plots door hun huurbaas geconfronteerd met enorme huurverhogingen, onder het motto van de gestegen energierekening. De gemeente moet actief juridische hulp bieden aan mensen die geconfronteerd worden met zo'n plotselinge, ondoorzichtige en onredelijke huurverhoging. De sociaal raadslieden en huurteams kunnen hiervoor worden ingezet, en het puntensysteem is altijd het uitgangspunt. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om een huurstop voor slecht geïsoleerde woningen af te dwingen. Bijvoorbeeld door enkelglas te definiëren als huurgebrek. Hoge huren vragen zonder een fatsoenlijk geïsoleerde woning aan te bieden, moet stoppen.

6. We verduurzamen zo snel mogelijk de woonvoorraad sociale huurwoningen

Hierin trekken we samen op met woningcorporaties. Juist deze groep inwoners moeten we beschermen tegen torenhoge energierekeningen. Huurders van sociale huurwoningen komen daarnaast vaak niet in aanmerking voor subsidies en kunnen energiebesparende maatregelen vaak minder goed betalen. We nemen in afspraken met corporaties op dat huurders die zonnecellen willen leggen op het dak daar mogelijkheid toe moeten krijgen.

7. Een sociale witgoedregeling voor mensen in de bijstand

Zo kunnen inwoners snel hun oude energielurpende witgoed, met name koelkasten, inruilen voor een zuinige nieuwe. Er is mogelijkheid om via de bijzondere bijstand kosten vergoed te krijgen voor een koelkast, maar alleen bij noodzaak van vervanging of reparatie. Het overstappen van witgoed met een laag energielabel (D of lager) naar een nieuw model (A+) moet makkelijker worden.

8. We zetten een wijkgericht isolatieprogramma op voor woningen met de laagste energielabels

Nu het maken van wijkwarmteplannen stagneert moeten we juist doorgaan met wat we wél kunnen doen! In Nijmegen zijn er 6.505 woningen met energielabel E of lager[1]. Daarom gaan we de meest kwetsbare woningen zo efficiënt mogelijk isoleren, blok voor blok. De gemeente kan hiervoor een subsidie beschikbaar maken en een energiefonds oprichten, waarmee huizen van inwoners die niet veel eigen geld hebben met voorrang worden geïsoleerd.

9. We organiseren collectieve inkoopacties voor bewoners en lokale ondernemers om zo goedkoop mogelijk te kunnen isoleren

Collectief inkopen maakt verduurzamen betaalbaarder én gemakkelijker.

10. Alle wijken en buurten betaalbaar van het gas af

De oorlog in Oekraïne maakt wederom pijnlijk duidelijk dat onze afhankelijkheid van veelal Russisch gas moet stoppen. We zetten daarbij met name in op extra woningisolatie en de aanleg van warmtenetten. Warmtenetten zijn collectief en in handen van de overheid. Zo zijn bewoners verzekerd van betaalbare warmte en kan iedereen in de stad meedoen. Daarnaast kunnen we dan goed rekening houden met de wensen van bewoners. De voorkeur gaat uit naar een coöperatief buurtwarmtesysteem (zoals bijvoorbeeld Hengstdal Oost), waarbij de gemeente een belangrijke regierol neemt. Een andere optie is dat de overheid zelf een warmtenet exploiteert. Een keiharde voorwaarde is dat de transitie altijd haalbaar, betaalbaar en toegankelijk moet zijn voor iedereen. Warmte is veel goedkoper dan gas. De, door landelijke wetgeving vastgelegde, koppeling tussen de aardgasprijs en warmte ten behoeve van warmtenetten moet dan ook van tafel. Bij de wijkgerichte transitie hiervan geven we voorrang aan wijken waar veel energiearmoede voorkomt.

Voorwaarden voor een succesvolle aanpak:

- Zet een grootschalige communicatiecampagne op om mensen te informeren over ondersteuningsmogelijkheden. Haal alle drempels weg voor mensen om de steun te vinden waar ze recht op hebben. Zet breed in: social media, huis-aan-huisbladen, dagbladen, Stips, stadswinkels, buurthuizen, bibliotheken en waar mogelijk een proactieve benadering, bijvoorbeeld door de samenwerking te zoeken met woningbouwcorporaties en energieleveranciers. Vroegsignalering is absolute noodzaak.
- Maak het energieloket een plek waar juist ook mensen met minder eigen financiële middelen terecht kunnen met hun vragen over steun. Hierbij is toegankelijkheid en eenvoudige informatie van groot belang.
- Maak een beleidsprogramma voor energiearmoede, hierin staat een sociale energietransitie centraal. Zodat we de klimaatbaten en -lasten eerlijk verdelen.

[1] <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/woningen/>
